

Jeugdraad Gent
Kamerstraat 10
9000 Gent
info@jeugdraad.gent

Datum
29 oktober 2020

Contactpersoon
Jasmin Lauwaert
09 266 5440
jasmin.lauwaert@stad.gent

Antwoord op de Jeugdraad – Advies beleidsnota Proper Gent en beleidsnota IVAGO

Beste leden van de Jeugdraad,

Het college van burgemeester en schepenen heeft het advies van de Jeugdraad Gent op de beleidsnota Proper Gent en de beleidsnota IVAGO goed ontvangen. We willen jullie hier van harte voor danken, voor de tijd en energie die jullie in dit advies staken en vooral voor de waardevolle opmerkingen.

We nemen jullie opmerkingen en advies ter harte. Hieronder geven we reactie op het advies en welke opmerkingen mee de beleidsnota's hebben bijgestuurd. We namen de vrijheid om één antwoord te geven voor de beide beleidsnota's.

We delen de analyse dat het gedrag rondom wegwerpconsumptie problematisch is en moet aangepakt worden. Zowel om de netheid te verhogen, maar zeker in het kader van de circulaire economie is de huidige wegwerpmentaliteit niet houdbaar en moeten we de omslag naar hergebruik maken. Dit moet niet enkel via sensibilisatiecampagnes aangepakt worden, maar ook beleidsmatig en met nieuwe regelgeving. We hebben daarom een extra initiatief opgenomen in de beleidsnota Proper Gent: "We blijven bij hogere overheden ijveren voor beleid en regelgeving die afval voorkomt en de verantwoordelijkheden ook voldoende bij de producent legt om bijvoorbeeld overbodige verpakkingen te vermijden en te zorgen voor herstelbare en duurzame spullen."

We benadrukken hierbij graag de rol die we als stad en intercommunale in het verleden reeds speelden. Zo namen we, samen met Stad Antwerpen en de afvalintercommunale Limburg.net en Interafval een trekkende rol op in Recover, een tijdelijk samenwerkingsverband dat de producentenverantwoordelijkheid rond verpakkingen aangekaart heeft en mee heeft gezorgd voor de uitbreiding van de sorteerboodschap van

de blauwe zak naar alle plastic verpakkingen. Een ander voorbeeld is het verbod op wegwerpbekers tijdens de Gentse Feesten dat inspireerde tot de huidige VLAREMA wetgeving rond herbruikbaar cateringmateriaal.

We willen die 'frontrunner' blijven zijn en zo andere overheden en burgers inspireren en stimuleren. We bekijken waar we als stad zelf verder kunnen gaan, binnen de juridische mogelijkheden die er zijn.

We begrijpen de bezorgdheid rondom de doelstelling om meer mensen te motiveren een rol als Proper Pierke op te nemen. We zien dat veel mensen echter niet meer langs de kant willen staan en klagen over het afval, maar zelf de handen uit de mouwen willen steken. We zien hen uiteraard niet ter vervanging van de werking van IVAGO of stadsdiensten. We geloven dat deze vrijwilligers door hun opruimen ons kunnen helpen bij het sensibiliseren, door het goede voorbeeld te geven en hierover te praten met hun burens, kennissen, familie, ... Er zijn vrijwilligers die nog méér willen doen en ons willen bijstaan in het verzamelen van data om gericht knelpunten aan te pakken. We laten ons hierbij graag inspireren door de resultaten van de Zwerfinator in Nederland. We bekijken waar de ondersteuning van die vrijwilligers, maar ook andere opruimacties verbeterd kunnen worden.

Ons inziens is onderzoek nog steeds nodig. Inzake zwerfvuil weten we al veel en is er vooral nood aan structurele maatregelen en actie, zoals de Jeugdraad terecht stelt. De contacten met Recycling Network zijn er alvast, niet in het minst omdat de Stad Gent lid is van de Statiegeldalliantie. Toch willen we in deze ook nog meer onderzoek, ter voorbereiding van de komst van de nieuwe wetgeving rond de Europese Richtlijn kunststoffen voor eenmalig gebruik, die toch wel zijn impact zal hebben op het lokale niveau, zoals het aandeel dat producenten moeten betalen voor hun aandeel in het zwerfvuil en afval in de vuilnisbakken, of de peuken. Inzake sluikstort missen we nog veel onderzoek naar de verschillende beweegredenen van daders. Kwalitatieve onderzoeken in deze materie zijn niet evident. We blijven daarom inzetten op onderzoek en analyses van de beschikbare data om zo tot een effectiever beleid te komen.

Het zwerfvuil is inderdaad tijdens corona nog verder toegenomen. IVAGO lanceerde reeds een zwerfvuilcampagne voor de zomer met de link naar mondmaskers en dergelijke.

Onze peukencampagne zal zeker ludieke elementen bevatten (zoals bijvoorbeeld de stembussen) en rokers het goede gedrag aanreiken. Nadien zal er echter wel handhavend opgetreden worden indien nodig. We bekijken of we de openbaar vervoersspelers kunnen betrekken in onze campagne.

Op onze gewone vuilnisbakken is er vandaag niet de mogelijkheid om extra te communiceren, bijvoorbeeld waar de volgende vuilnisbakken staan. We bekijken wel of op termijn de locaties van de vuilnisbakken via open data kunnen vrijgegeven worden, zodat men ermee aan de slag kan voor allerlei apps. De compacterende vuilnisbakken hebben inderdaad 'kinderziekten' die met de leverancier worden opgenomen. Er zijn al concrete projecten rond gamification van vuilnisbakken in voorbereiding. Rond selectieve vuilnisbakken moeten we het enthousiasme temperen. Afgelopen zomer hebben we op twee locaties de test gedaan. Aan de Gras- en Korenlei was de kwaliteit van het pmd ondermaats. Aan het Kapitein Zeppospark was de kwaliteit wel goed. Indien de kwaliteit niet voldoende is, dan is aparte vuilnisbakken voorzien niet zinvol en duur. Er zijn immers ook aparte ophalingen voor nodig, dit kan niet bij het ander afval in de perswagens

belanden. We blijven dit bekijken en evalueren, niet in het minst met de mogelijke impact van de Europese Richtlijn voor eenmalige kunststoffen.

De netheidsbarometer is initieel ontwikkeld door IVAGO. OVAM heeft hier op verder gebouwd en dit model voorgesteld aan andere gemeenten. OVAM gebruikt deze methodiek nog steeds bij periodieke tellingen die de vergelijking met andere steden mogelijk maken, dit zijn echter geen jaarlijkse tellingen. Met IVAGO hebben we gekozen om de huidige methodiek aan te houden om de vergelijking over de voorbije jaren mogelijk te maken, waarbij een groter aantal straten en ook vaker (maandelijks) wordt geteld dan in de barometer gehanteerd door OVAM.

Duidelijke en heldere communicatie is inderdaad essentieel. We communiceren de komende jaren nog actiever over afvalpreventie, waaronder ook hergebruik. Het klopt dat we onze communicatie niet enkel mogen richten tot wie hier een domicilie heeft en doen dat in de praktijk uiteraard ook niet. We passen het initiatief in de beleidsnota Proper Gent aan naar 'iedereen die in onze stad woont, werkt of haar bezoekt'.

Voor kinderen en jongeren werkt IVAGO in hoofdzaak via de scholen. De opmerking is terecht dat ook acties zonder de scholen een onderdeel moeten zijn. In de beleidsnota IVAGO hebben we de paragraaf veranderd naar kinderen en jongeren in plaats van scholen. In de beleidsnota Proper Gent namen we bijkomend hangplekken en snoeproutes op om experimentele acties rond zwerfvuil te doen en zoals hier al eerder aangehaald zijn er concrete acties rond gamification in voorbereiding. Voor studenten breiden we het initiatief rond (her)bruikbare meubelen uit naar (her)bruikbaar materiaal voor kotinrichting.

We willen zeker niet de indruk wekken dat alle hiaten in het afvalbeleid zijn opgelost voor kwetsbare mensen door de sociale tegemoetkoming in de afvalkosten en de inrichting van mobiele recyclageparken. Wel menen we dat deze maatregelen voorkomen dat men door een gebrek aan financiële middelen genoodzaakt wordt tot sluikestorten. We passen de formulering aan in de beleidsnota Proper Gent.

Inzake grofvuil delen we de bezorgdheden. We maken de correcte inzameling van grofvuil ook haalbaar voor wie het financieel minder breed heeft en voorzien voor grofvuil een tegemoetkoming van 140 kg, voor dezelfde doelgroep die een tegemoetkoming voor huisvuil krijgt. Grofvuil blijft een problematische afvalfractie. Er is een uitgebreide ophaling, ook voor hoogbouw en dit kan ook op de mobiele recyclageparken aangeboden worden. We volgen de verschillende stappen van de invoering van betalend grofvuil (vanaf de eerste kg) nauw op en monitoren de mogelijke effecten.

Bij de invoering van de nieuwe afvaltarieven moeten we de gelijke behandeling van al onze burgers bewaken. Velen werken met containers of een sorteerpunt voor restafval. Zij kregen op 1 juni automatisch de nieuwe tarieven aangerekend. Het is een ongelijke behandeling als mensen met zakken wel hun aangekochte zakken zouden kunnen opgebruiken, waarbij ook het risico bestaat dat mensen zakken gaan hamsteren. Door het verlaten naar oktober van de omruilactie van de zakken wegens de coronacrisis is de invoering van de nieuwe tarieven met 2 maand uitgesteld en hebben alvast een pak meer bewoners hun gele zakken kunnen opmaken.

Handhaving is het sluitstuk van ons beleid. Minderjarigen krijgen standaard een bemiddelingsaanbod. Voor meerderjarigen wordt steeds naar de omstandigheden

gekeken of bemiddeling nuttig kan zijn. We willen alvast meer inzetten op bemiddeling in het kader van netheid.

We hopen de komende jaren het beleid rond netheid en afval samen verder te kunnen uitbouwen. Participatie stopt voor ons ook duidelijk niet bij dit advies op de beleidsnota's, maar is een continue proces. Jullie expertise en advies zal ons daarbij ongetwijfeld blijven inspireren.

Met vriendelijke groeten,

Mieke Hullebroeck
Algemeen directeur

D. Van Campenhout
Adjunct algemeen directeur

Bram Van Braeckvelt
Schepen van Personeel, Werk en Sociale
Economie, Openbare Netheid en Toerisme
Voorzitter IVAGO